

ELŐFIZETÉS:
 Egész évre . . . 6 ft.
 Fél évre . . . 3 ft.
 Negyed évre 1 ft. 50 kr.
 A lap szellemi részét illető küldemények a szerkesztőnek, anyagiak a laptulajdonosnak küldendők.

BÁCSKA.

MEGYEI KÖZÉRDEKŰ POLITIKAI KÖZLÖNY.

HIRDETÉSI DÍJ:
 egy 1 hasábos petit sor 10 kr., többszöri hirdetésnél olcsóbb.
 Nyiltér sora 25 kr.
 Bélyegdíj minden hirdetésnél 30 kr.
 A hirdetések Bittermann Nándor könyv- és könyvnyomtatásban és a szerkesztőnél fogadtatnak el.
 Kéziratok nem küldetnek vissza.

Egyes szám ára 10 kr. | Megjelen minden kedden és pénteken. | Egyes szám ára 10 kr.

In hoc signo . . .

Megyénk választói az idén a rendesnél is nagyobb nyugalommal kezdhették meg a téli pihenőt, mert jól ütött be a termés, jól is értékesítették azt; az anyagi gondoktól jórészt meg szabadulva tehát, kényelmesen átadhatják magukat a magyar nép kedvelt foglalkozásának, a politikálásnak s az ehhez fűződő kombinációknak. A helyzet most annál érdekesebb, hogy nemcsak a nagy politikával, de a saját, hogy egy mondjuk lázi ügyekkel is foglalkozhatnak. A jövő évben lesznek ugyanis a képviselőválasztások, melyeknek vihara ugyan még nem érezhető, de a szele már itt-ott rést tör magának.

S ezt nagyon természetesnek találjuk bizonyos részről. Őszintén elismerjük, hogy az a sisífsi munka, melyre az ellenzék vállalkozik, nem csekély dolog, s bizony erősen munkához kell látni, hogy itt Bácsme gyében a rég óhajtott, de mindig csak eredménytelenül remélt hatalmat a kezükbe kapják. Készséggel adózunk a legteljesebb elismerés koszorújával azokért az emberfeletti s a párthívek által kétségkívül teljesen méltányolt fáradozásokért s a választások idején tett utánjárásokért, melyekkel az ellenzék bizony lsten már régen pazarul bánik, emésztí saját magát s a politikai ellenfélnek is elhíhető őszinteséggel sajnáljuk, hogy mindig egy és ugyanazon veszedelmes akadályra találunk s ez: Bácsme gyé választó közönsége. Az ellenzéken tehát, különösen választások idejében sohasem mulik a győzelem, mert az az átkozott választó közönség mindennek az oka, mely még eddig sohasem volt egy véleményen az ellenzékkel. A visszavonulás szomorú takarójában ott hangzott természetesen mindig fülesiklándozó harsonája egy szebb jövőnek. A jól teljesített munka érzete jogot adott egy időre a pihenésre s ezt jól kihasználva, felbuzdulnak ismét a kipihent erők s kezükbe veszik a választók szent ügyét.

Helyesen. Soha jobban nem választották az időt, ideje korán munkához látni. Nem gyerek játék egy biztosan ülő ellenfelet kiszorítani a nyeregéből. S ha nem csalódunk, Bácsme gyé választó közönsége érdekeinek megvédésén felül — természetesen ez az első — ezt is egyik fontos feladatának tartja a megyei ellenzék. Így tehát éppen nem ütöztünk meg azon, midőn egyes je-

lekből ítélve, azt látjuk, hogy az ellenzék az actió terére lép.

Korán sem akarunk az ellenzéknek tanácsal szolgálni, hiszen van magához való esze. Tudja mit cselekszik, tudja a multban, — mert hiszen a sok kudarcról nem ők tehetnek, hanem Bácsme gyé választó közönsége — tudni fogja a jövőben is. Már is bámulatba ejt az a pompás fegyver s ügyesen variált, habár nem egészen új jelszó, melynek a választó közönségre való hatását nem mernők kicsinyelni, hogy: „az ellenzék ügye fényesen áll“, csak azt tartjuk, egy kicsit korán rukkoltak ki a nagy ágyuval, melylyel tudunkkal közvetlenül a csata előtt szoktak hatást előidézni a tapintatos vezérek. Különben nem vagyunk beavatva az ellenzék titkaiba s lehet, hogy ez a multban ugyan gyengén sikerült ellenzéki manőverek, most eredményteljesnek ígérkező s jól megfontoltan tett felfedezése. Ha tehát ezen felfedezést az ellenzék maga is elhiszi, mi nem vagyunk jogosítva azok értékéből egy szemernyit is levonni.

A megyei ellenzék előtt nagy feladat áll, emnélfogva figyelembe kell venniök, hogy *először* is elveiknek meg kell nyerniök Bácsme gyé választó közönségt — levonva természetesen azok számát, akik *már most is* mellettük vannak — másodsorban oly jelöltek kell választaniök, kiknek neve, politikai tekintélye az illető kerületekben az elvek szigorú keresztülvitelére elegendő garanciát nyújt s *akik oly hathatós eszközök birtokában vannak*, melyek alkalmasaknak bizonyulnak a választó közönség politikai meggyőződésének irányítására.

Már pedig aki előtt ilyen feladat áll, attól rossz néven senki sem fogja venni, ha teljes erővel, ideje korán hozzá fog tiszta meggyőződése s a megye közjavanak előmozdítása által sugalt céljainak minél sikeresebb keresztülvitelére.

A szabadelvűpárt s talán az eddigiekből következtetve szabad mondanunk, hogy Bácsme gyé választóinak többsége egészen más helyzetben van. Nagyon nagy az aránytalanság. Kényelmes pozíciójában érintetlenül hagyják a korai izgalmak s egész nyugodtsággal láthat egyél dolga után, egész higgadtsággal engedheti át magát az ellenzéki kapacitálásoknak, mert egész feladata abból az egyszerű dologból áll: oly impozans mérvben nyilatkozatot adni annak idején politikai véleménye felől, mint a minőt eddig minden alkalommal

lelkiismeretesen megtett. Ez mindenesetre könynyebb dolog, mint az, a mire az ellenzék ismételve vállalkozik. Mert a szabadelvűpárt kalkulusaiban veszedelmesen ott szerepel egy nyomós pozíció: Bácsme gyé választó közönsége. Ezt megtartani, bizalmának ismételt nyilatkozására számítani sokkal könnyebb, mint zsákmánnyal visszatérni az oly földről, mely az ellenzék előtt a mai napig terra incognita volt.

A szabadelvűpárt jelöltjei birják már a választók bizalmát s ezek köré a jövő választásoknál, hacsak maguknak a jelölteknek más szándékuk nincs, a szabadelvűpárti választók egész lelkesedéssel fognak csoportosulni. Ilyen körülmények között tehát — ismételve kijelentjük — hogy nem tartjuk különös dolognak, hogy a megyei ellenzék, melynek oly kemény dióra fáj a foga, már tíz hónappal a választások előtt rálép az actió terére.

A mi feladatunk nyugodtan bevárni annak idejét, mikor az urnához szólittatunk, s szavazatunkkal hozzájárni azok támogatásához, kiket hivatottaknak tartunk a szabadelvűpárt elveit a parlamentben képviselni. Ezért tehát viszont ne vegye tőlünk rossz néven a megyei ellenzék, ha nagyon korán megkezdett hódítási kísérleteiben teljesen magára hagyjuk s csak néma szemlélői leszünk annak az erőlködésnek, melyet kétségkívül ki fognak fejteni.

Az ellenzék jövődi győzelmének különben van egy „erős bástyája“ s ez Sándor Béla főispán. No hát hogy ez a bástya erős, azt szívesen elismerjük, de erről a bástyáról tudunkkal 10 éven keresztül mindig olyan golyózáport kapott az ellenzék, hogy összelapult mint a béka. Mi azon szerény óhajunknak adunk kifejezést, hogy legyen az ellenzék győzelmé ezután is oly váratlanul fényes, mint aminő a multban volt. — Persze ez a szegény ellenzék olyan feledékeny, meg azután a haza javáért sokat eltűr; nem emlékezik szegény feje öt esztendővel ezelőttre, beheggedtek már a sebek s úgy van, mint a szenvedélyes játékos, aki másnap már fel se veszi, hogy az előtte való nap jól elnászpárgolták. — A megyei ellenzék talán már arra se emlékezik, hogy kicsoda Sándor Béla? De Bácsme gyé közönsége igen!

Egyébiránt nem fogunk csodálkozni, ha a megyei ellenzék bármilyen eszközhöz is nyul, bármennyit is fog izzadni s bármily véres verejték

A „BÁCSKA“ tárcája.

Heine dalaiból.

*Bucsiszó leveleddel
 Meg nem íjeshetél,
 Már nem akarsz szeretni,
 De — hosszú a levél.*

*Tizenkét sűrű oldal,
 Egész egy kézirat,
 Nem ír ily kimerítőn,
 Aki ajtót mutat.*

Pataj.

PIPKÉ KISASSZONY.

Pipke kisasszony szép szemöldökei összehúzódtak és pedig abból a célból, hogy a vele szemben ülő legifjabb Kara Máttyás urfi ezáltal megijesztessék.

Hanem — az eredmény elmaradt.
 A Kara-család legifjabb urfi tagja nemcsak hogy nem ijedt meg, nemcsak hogy nem hallgatott el, hanem azt a beszédet, a mely miatt Pipke kisasszony szemöldökei összehúzódtak, még folytatta is.

— Ugy van kisasszony — mondotta a legifjabb Kara — hogy én nemcsak szeretni fogom önt tovább is, hanem adandó alkalommal, amint már az imént volt szerencsém kijelenti — meg is csókolom. Igen. Oda fognak hajolni kedves — bizonynyal kipirulandó — arcához, ajkam melegével és nedvességével érinteni fogom s azután boldogsággal fogok eltelve lenni abban az édes tudatban, hogy megcsókoltam önt.

— Hallgasson!
 — Hallgattam sokáig és engedtem nőni hallgatag szerelmemet, a mint ezt tudja jól. Ha találkoztunk az utcán, merően, epekedve néztem öntre és — hallgattam.

Órák hosszág jártam ablaka alatt és mélyen elpirultam, a mint az ablak üvegén át megláttam orrocskája hegyét. Ugy-e nem szóltam soha? És e hallgatásban, pirulásban és báméskodásban annyira nőtt szerelmem, hogy most ki kell beszelnem magam. El kell mondanom azt, a mire vágytam és ki kell jelesenem kerekén, hogy egy csók után szomjazom. És már nem fogok sokáig szomjazni.

— Ne sértgeessen.
 — Hát a csókvágy kifejezése, sértégetés?
 — Az.
 — Tagadom. Az volna sértés, ha azt mondanám, hogy ön is meg fog engemet csókolni. De ezt ugy-e még nem mondtam?

Pipke kisasszony nem válaszolt. Két finom ráncot húzott az orrocskájára és szép arcát elfordította.

A Kara-család sok reményekre jogosító legifjabb urfi tagja a klakjával legyezgette magát s a karzaton görnyedező cigányprimást nézte, a ki egy keringő bevezetésébe kezdett.

A kisasszony és az urfi között támadott csöndet egy csinos kis kacagás törte meg, a mely Pipke ajkán született s Kara urfi által nyomban elfogva, egy mélységesen érző szív szentélyébe záratott el.

— És mit nevet, ha szabad kérdenem? kérdé az urfi.

— A maga hencégését, válaszolt Pipke.
 — Ugy?
 — Igen, ugy. Meg magamat is nevetem.
 — És miért?
 — Azért, hogy komolyan vettem szavait. Hogy csókolhatna meg engem?

— Be egyszerű. Holnap délelőtt — mikor a mamája misén lesz s a mikor kegyed a ma éjjeli táncfáradalmak után otthon marad — fölkeresem szobájában, amint a kényelmes karszékben ül és álmodik az elmúlt éjéről. Odaállok a szék háta mögé és lassan arca fölé hajlok. Ajkam megérinti arcszínét és vágyam még hevesebb lesz.

— Csakhogy egyet kifejejtett a számításból.
 — És az?

— Hogy amikor ön belép a szobába és a karszékhez közeledik, akkor én csemetni fogok. A szobaleány bejön és önnek megmutatja az ajtót. Igen uram, legyen meggyőződve, hogy a mit mondtam, az meg fog történni. Most pedig tegye meg azt a szívesseget, hogy hagyjon el.

A Karák legifjabbja mosolyogva állt fel s a Kara urfiakat jellemző könnyed meghajlás szerencsés kivitele után kecsesen elbillegett.

Másnap délelben, mikor a mama a misén volt, Pipke kisasszony csakugyan a karosszékben ült, álmodozva a bátról. Arca halvány volt s ez a halványság igen kellemes összeolvadást mutatott a krémszínű otthonkával, amely lombán ölelte át csinos természetét.

Az ablakfüggönyök le voltak eresztve s azon keresztül csak annyi téli napsugár verődött át, amennyi kellett arra, hogy a szoba némileg barátságos színt nyerjen.

A Kara család legifjabb tagja nem hazudott.

Az előszobában levetette a téli kabátját, letette kalapját s majdnem egész otthonossággal lépett be a Pipke kisasszony szobájába. Azonban az ajtónál megállt.

— A kezeit csókolom.
 — Jó napot.
 — Itthon van kedves mamája?
 — Elment a templomba.

Az urfi a jobbik karját fölemelte a levegőbe s az ujjai hegyével valamit igazítani látszott bajusza hegyén. Aztán mosolyogva közeledett Pipke karosszéke felé. A helyzet meglehetősen szinpadserű lett akkor, mikor a legifjabb Kara közeledésekor Pipke a jobb karját az előtte levő asztalon oly módon fektette végig, hogy mutató ujjá az asztali csemetyű gombját érintette.

Kara urfi a karosszék háta mögött áll meg.
 — Jól aludt? kérdé a közönséges udvariasság hangján.

— Jól.
 — Ugy-e el van fáradva?
 — Egy kissé.
 — Nem venné el a kezét a csemetyű gombjáról?

fogja homlokát nedvesíteni a kerület keresés közben: mert egyáltalán nem jogosított fel senki, hogy legújabb kiadott jelszavuk bírálatába merjünk bocsátkozni, mely így kezdődik: In hoc signo vinceris.

Tehát csak bizalom az ősi erényekben, a jövőben, — a feledés fátyola a multakon.

Fontos nyilatkozatok. Csak most kerül nyilvánosságra két fontos nyilatkozat, mely az erdőnyegyben tartott hadgyakorlatok végén tétetett. Mint ismeretes, a tábornokok és főtisztek királyunk és a német császár köré gyűltek. Ő felsége megdicsérte a csapatokat maguktartásáért és kitűnő harcolásukért, miből meglepéssel látta, hogy mindenki kötelességét teljesítette s kedvvel, lelkesedéssel végezte teendőit. Aztán emelt hangon folytatta: „En megakarom népeimnek tartani a békét, de ha háború jönne ránk, az is készen találja bennünket.“ Erre Vilmos császár oda fordult királyunkhoz és csengő hangon köszönte meg a szíves fogadtatást, teljes elismeréssel nyilatkozott az osztrák-magyar hadseregről és így végzé szavait: „ha a háború kitörne, a két szövetséges hadsereget vállalhoz a vállat, mint hű, szoros bajtársakat fogja találni.“ A német császár Münchenben diszkiszerete és Caprivi jelenlétében az osztrák-magyar csapatok képességéről szintén nagy elismeréssel nyilatkozott: „Szinte lihetetlen, hogy az osztrák-magyar hadsereg néhány év alatt mily kolosszális haladást tett a kiképzetésben. A hadgyakorlatok mesterileg voltak koncipiálva és a kitűnő vezérkar által a legkisebb részletig fényesen keresztülvive. A csapatok kitarás és taktikai kiképzés dolgában semmi kívánni valót sem hagytak hátra. Ezuttal Ausztriából katonai tekintetben nagyszerű benyomást hoztam magammal.“ Caprivi valóságos rajongással nyilatkozott a hadgyakorlatok benyomásáról.

A hadügyi tulkövetelések. amelyek évi összegét, évek egész során át 16—18 millió forintba számította ki a bécsi félhivatalos röpirat, — mint értelmünk — nemcsak a közvélemény ellenzését ébresztették föl, hanem a kormányknál is kifejezett aggodalmakat ébresztettek. Ugy a magyar, mint az osztrák kormány kebelében érvényesültek mindazok az ellenvetések, amelyek a két állam, de különösen Magyarország szempontjából e rendkívüli emeléseket fölfőtte időszerűtlenségnek tüntetik föl. Különösen Wekerle pénzügyminiszter fejezte ki aggodalmait, még pedig azzal a hozzátevéssel, hogy pénzügyi terveiben lényeges zavart idézne elő a tervezett többlet; többi közt a valuta előkészítő rendezéséről is le kellene mondani s oly komplikációk állának elő, a melyekért a felelősséget elvállalni nehéz. A hadügyi költségemelések tehát igen jelentékeny lefaragások stádiumában vannak s ezt elő fogja mozdítani II. Vilmos császár azon nyilatkozata is, melyet csak imént tett hadseregünk bámulatos készségéről és tökéletességéről.

A kuriának a képviselőválasztási ügyekben való bíráskodásáról szóló törvényjavaslat, mint a fővárosi lapok írják, nehezen fog ez ülészakban törvényre emelkedhetni. A javaslat előkészítésére designált 30 tagú bizottságot a képviselőház ugyan ki fogja küldeni mindjárt az őszi ülészak elején, de a plenumban való tárgyalás már azon körülménynél fogva is nehezen lesz kivihető, mert a javaslat egyes pontjai bővebb megvitatást igényelnek s az ellenzék egyes rendelkezésekkel nem ért egyet.

Helyi és megyei hírek.

Sándor Béla főispán ur öméltsága folyó hó 13-án Hódásghon időzött és az ottani szolgabírói hivatal ügykezelését megvizsgálván, a tapasztaltak felett a hivatal vezetőjének Vissy József főszolgabírónak és a többi tisztviselőknél is legnagyobb meglepődését fejezte ki. A magas vendég tiszteletére a főszolgabíró lakomát adott, melyen az éppen választói között időző dr. Vojnits István országgyűlési képviselő is részt vett, a község több előkelőségével együtt. A főispán onnan N. Palánkára utazott.

Széchenyi-ünnep az iskolákban. Széchenyi István születésnapjának századik évfordulója hétfőn e

— Nem.

Oh, mily rettenetesen gyáva volt ez a fickó! Mintha megrettent volna, mintha aggódott volna a történhetők miatt.

Lassan eltávozott a karosszéktől és az ajtó felé tartott.

Ott megállt s a Kara család ismeretes bucsu-meghajlását mutatta be a lehető legsikerültebben.

Es megérintette kezével az ajtó kilincsét. Ebben a percben, amely mélyeséges csend által volt körülveve, amely az ablakfüggönyökön beverődő téli napfényben ringatta magát, Pipke kisasszony hangja hallatszott.

Az ő kellemes, édes hangja törte meg a csodálatos csöndet, amint remegve, alig hallhatólag mondta: — A csemetyű el van rontva.

Murai Károly.

Símélet és gyakorlat.

(Németül.)

Egy bölcsész a kertben ül

S erősen Hegelbe merül;

Gondolkodik egyre folyórást,

Gondolati ázik egymást.

Abstractus abstracta abstractum.

Ekkor suhog a ház felül

S öt gyöngéd kar fogja körül,

Egy gyöngéd ajk meg csókot nyom,

Mily jó volt ez neki nagyon.

Concretus concreta concretum.

Imre József.

hónap 21-ikén lesz. Az országos középiskolai tanár-egyesület indítványára a közoktatástügyi miniszter intézkedett, hogy e napon az állami és az állam felügyelete alatt álló összes középiskolákban iskolai ünnepet tartsanak.

Lóverseny — táncfűzerke. A lóverseny programjában igen érdekes változás állott be, amennyiben az eddig jelzett versenyeken kívül lesz még fiakkert verseny is. Városunk fiakkeresei fognak abban részt venni — amint halljuk — csaknem teljes számban; persze itt is megfelelő versenydíjak fognak kiadni (mondják, hogy a verseny után legalább más, jobb lovakat szereznek fiakkereiknek, mert szent, hogy kidől a nagyrésztük s így praktikus haszna is lesz e versenynek). — Nevezések már szép számban vannak, de persze föl nem sorolhatjuk azokat, mert még nincsenek teljesen kimérítve s jelentkezések még mindig érkeznek; a verseny napján különben majd kibocsátanak teljes programot, mely az összes nevezéseket föl fogja sorolni. Addig is azonban egy-kettőt érdekesnek tartunk már előre is megemlíteni. Így a kocsiversenyre neveztek többek között: Rudits Misi, Vojnits Lajos (Szabadka), Vojnits Gábor fia: Pista (Szabadka), Vermes Nándor (Szabadka), Schumacher György (Cservenka) stb. Érdekesnek tartjuk itt megemlíteni azt is, hogy a Szemző István két ügétje nem versenyez, mert az egyik megsántult. — Fölemlítnék egy-két nevezést a lóversenyből is, így a többek között neveztek: Robeim Zsiga, lovagol: Ratkó Zsiga (jelv. fehér test); Schaffner, lovagol: Ertl Gyula; Szemző István („Lámpás“), lovagol: dr. Széchenyi Tamás (világoskék test, sárga ujjak és sapka); Fernbach Károly (sárga test, rózsaszín ujjak és sapka); Ertl Lajos (Bács), Kernyajáról 3 huszártiszt; egy ismeretlen stb. Már ezekből is láthatni, mily rendkívüli mód érdekes lesz a verseny. Hátha még megdondoljuk, hogy ezek az uri lovakok mind „biztosra“ mennek, ha még oly bizonytalan is a siker! — Aztán a táncfűzerke is roppant kedélyesnek ígérkezik; nemcsak a mi szépeink lesznek ott teljes számban, hanem a vidék is képviselteti magát. Fialat ember (mindmégannyi táncos) persze bőviben lesz. — A lóverseny napján, vagyis vasárnap délután 1 órától fogva omnibusz fog közlekedni a Vadász-kürt szálló és a versenyter között, fordul minden 10 percben; díj: személyenkint 30 kr. Azonkívül ugyanitt egy 4 üléses hintó is áll a közönség rendelkezésére. — Künne a versenyterén a Vadász-kürt vendéglőse bódét állít föl, ahol különféle hűsítő italok lesznek kaphatók.

Ellenőrző szemlék a honvédség részéről a következő napokon fognak megtartani: a titeli járásban október 10-én, a zsabalyiban okt. 12., az ó-becseiben okt. 14. és 15., Zenta városában okt. 17., a zentai járásban okt. 18. és 19-én. — A közös hadsereg részéről: a titeli járásban nov. 7. és 8., a zsabalyiban nov. 3., 4. és 5., az ó-becseiben okt. 16—22., Zenta városában okt. 24—27. és a zentai járásban okt. 28-tól nov. 3-ig.

A 3. sz. cs. és kir. huszárezred Bielmára megy állomásozni s menetközben okt. 5-én Zsabyát is érinti.

Az új honvéd csákó. A honvéd tisztek már a mult hó közepén tették le a régi piros csákót és vették föl helyette az új sötétkékét. Az új legénységi csákók meg most osztatnak ki ezredek szerint s nem sokára az egész honvédségnek meg lesz a kék csákója. A változás nem csak a színben áll, hanem az előreszen lévő színezetben is. Ez sokkal nagyobb mint a régi volt s magában foglalja a Szt. István koronája alá tartozó összes tartományok címerét, közepén a szoros értelemben vett magyar címerrel. Az alsó részben ott látunk egy kétféjű sas is, a mely azonban korántsem az a rettegett madár, a melynek karmaitól — persze most már minden alap nélkül — annyira szeretik távol tartani a mi négy folyós, három halmos és kettőskeresztes pajzsunkat. Az bizonyos, a sokat emlegetett kétféjű sas különben most már jó viszonyban él a mi címerünkkel, de meg már nem is repül le oda, a hol nincsen meg az ő helye. A honvédszákók kis sasmadárja pedig igen kedvelt előtűnk s amattól abban különbözik, hogy mind a két feje egy oldalra néz s nem tartja a karmai között a birodalmi almát, meg a kormánypálát sem. És csak azért került a csákóra is, mert az a mi kedves Fiuménknak a cimere. Van tehát nekünk is kétféjű sasunk nemcsak az osztrák szomszédoknak!

Költségterv. Bács-Bodrogh vármegye 1892 ik évi költségvetése. Kiadások: Tiszti-, segéd- és kezelőszemélyzet fizetése 101,280 frt. Tiszti-, segéd- és kezelőszemélyzet mellékjuttatásai 23,730 frt. Szolgálati mellékjuttatásai 13,240 frt. Szolgálati mellékjuttatásai 4,415 frt 50 kr. Szolgabírói hivatalhelyiségek bérletére 1,650 frt. Irodai szükségletek, fűtés és világításra 11,991 frt. Utiköltségek és napidíjak 1,600 frt. Megyei épületek jókarban tartása, tűz elleni biztosítása és kémények seprítésére 2,480 frt. Egyéb dologi kiadásokra 1,136 frt. Előre nem látott költségekre 1,147 frt 91 kr. Összesen 162,670 frt 41 kr. Bevételek: Tökepenzék kamataiból 172 frt 73 kr. Hozzájárulási összeg a megyei arvaszektól 7,497 frt 68 kr. Állami javadalmazás 154,600 frt. Szamadási térítvényekből 400 frt. Összesen 162,670 frt 41 kr. Kelt Zomborban, 1891. évi szeptember hó 15-én. Schmausz Endre s. k., alispán. Késmárky Béla s. k., főszámvé. — Az 1892. évi illyek összeállított, elfogadásra ajánlott, s az 1886. évi XXI-ik törvényeikk 17-ik §-a értelmében 15 napon át, azaz szeptember hó 16-tól bezárólag szeptember hó 30-ig a megyei palota kistermében közszemlére kiteendő költségvetési előirányzatnak főkimutatása, a megyei bizottság minden egyes tagjával oly megjegyzéssel közöltetik, hogy a költségvetési előirányzat a legközelebbi évnegyedes közgyűlésen fog tárgyalatni, és hogy az ellenében netán teendő észrevételek, a közgyűlés 5 nappal megelőzőleg adandók be. A vármegyei arvaszéknek 22659 alisp. 1891. sz. a. a töle várt hozzájárulási összeg iránt tett előterjesztése, az állandó választmány által az adozók részéről netán a közgyűlés előtt törvényszerűen beadandó észrevételekkel együtt fog tárgyalatni. Kelt Bács-Bodrogh vármegye állandó választmányának Zomborban, 1891. évi szept. hó 16-án tartott üléséből. A főispán, mint az állandó választmány elnöke helyett: Schmausz Endre s. k., alispán.

Honvédcsászarlóaljunk hétfőn, e hó 21-én érkezik haza a lugosi gyakorlatokról s azután a 35 napra bevonult tartalékos legénység leszerel. Zászlóaljunk ezrede kötelekében hazafelé jövet is két napi gyalogmenetet végez és pedig Lugostól Rékásig. Onnantól kezdve a volt osztr. állam vaspálya vonalán Szigedre, Szigedről meg az alföld-fiumein Zomborig jön. A helybeli indóháznál a helyben állomásozó cs. és kir. zászlóalj tisztikara fogadja az érkezőket.

A baja-zombor-ujvidéki helyiérdékű vasút ügyére vonatkozólag lapunk mult számában említettük, hogy Rigyicán az engedményesek értekezletet tartottak az érdekelt községek érésével. Amint most bennünket értesítenek, az értekezleten terjesztették elő a községek észrevételeiket az utirányra vonatkozólag s illetőleg aziránt, hogy egyik-másik község hol kívánja, hogy érintse őt a vonat. — Ezen előterjesztések fölött a közigazgatási bejárás alkalmával fognak határozni. Egyben fölszólították az engedményesek a községek képviselőit, hogy tegyenek jelentést községüknek az iránt, hogy a hozzájárulási arányt is mihamarabb állapítsák meg.

Tovarisova község folyamodott a kereskedelmi ügyi miniszteriumhoz, hogy részére két országos vásár tarthatása engedélyeztessék. A kereskedelemügyi miniszterium ez ügyben véleményt kért a szegedi kereskedelmi és iparkamarától, mely a napokban határozott. A határozat a vásár engedélyezését nem javasolja, mert az érdekelt vidék szükséglete nem igényli azt s mert a szomszédos községekben már engedélyezett vásárok ez által veszélyeztetve lennének.

Postamesteri tanfolyam. A temesvári igazgatóság kerületében: Szabadkán a posta és távirdatelelési szolgálat megtanulására postamesteri, illetve postai és távirdatelelési tanfolyam nyitattik, mely f. évi október 1-étől kezdve 1892. január végéig fog tartani. Ezen tanfolyamokba felvételnél oly folyamodók (férfiak és nők) kik legalább 18 évesek, magyar honpolgárok, fedhelten előéletűek, ép és egészséges testalkatúak, legalább négy középiskolai osztályt, illetve négy osztályu polgári vagy ezekkel egyenrangú más iskolát kielégítő eredménnyel végeztek, a magyar (illetve Horvát-Szlavonországok területén a horvát) nyelvből teljesen jártasak s a kiknek tiszta és olvasható kézirásuk van. A tanfolyamhallgatók tandíjat nem fizetnek, de fentartásukról maguk tartoznak gondoskodni; a tanfolyam vezetésével, valamint az oktatással megbízott tisztviselők utasításaihoz mindenképpen alkalmazkodni és a tanfolyamot rendesen látogatni kötelesek s annak tartamán át a tanfolyam székhelyén lévő posta- és távirdatelelési felügyelő hatósága alatt állanak. A hallgatók a tanfolyam befejeztével vizsgára bocsáttatnak s ennek sikeres letétele után postamesteri, illetve posta- és távirdatelelési bizonyítványt kapnak s feleskettnek. A sikerrel vizsgázott egyének mint posta- és távirdatelelési alkalmazhatók s üresedésbe jövő postamesteri állások betöltésénél a f. évi P. és T. R. Társ. 35. számában közzölt 31,989. sz. szabályrendelet határozományai szerint előnyben részesülnek. Azok, kik magukat ezen tanfolyamra felvételnél öhajják, ez iránt sajátkezűleg irt kérvényüket keresztlevelel, iskolai és legújabb időről kiállított orvosi és erkölcsi bizonyítvánnyal felszerelve f. évi szeptember 25-ig az illetékes posta- és távirdatelelési igazgatóságba, megnevezvén abban azon várost, hol a tanfolyamot hallgatni kívánják.

A szegedi kereskedő ifjak Szabadkán.

A szegedi kereskedő ifjak társulatának mintegy 50 tagja a napokban utazott Rózsa Béla vizalmi bizottsági elnök vezetésével Szabadkára, visszaadni az ottani társulat látogatását. Szabadkán az indóháznál a szegediek mintegy 100 kereskedő ifju várta zenével és a kiszállásnál Freudenberg Zsigmond a szabadkai társulat elnöke fogadta lelkes beszéddel, melyet Rózsa Béla röviden megköszönt, a menet a „Nemzeti szálloda“-ba vonult be, hol a mintegy 120 terítékű banket megtartott. Az ebéd folyamán Komlós Armin köszöntötte föl a szegedi kereskedő társulatot, míg Sziklai Jenő a szabadkai társulat emelte poharát. Ebéd végével a szegediek átvonultak a kereskedő ifjak szomszédában lévő díszes helyiségekbe, hol az összes jelen voltak egy csoportban lefénypékeztették magukat. Onnan a sürti porfelleggen keresztül a városligetbe rándult a társaság. A kellemes liget árnyas bokrai között mintegy 1 és fél órát időzve, ismét a városba mentek és több csoportba oszolva a derék szabadkaiak kalauzolása mellett keresték föl Szabadka egyéb látványosságait és mulatóhelyeit. Este 8 órakor végre az egész társaság a „Bárány“ vendéglőben találkozott, hol kitűnő cigányzene mellett vacsorázott meg a társaság. Ejjeli 11 órakor tértek vissza a szegediek, kiket még a vonathoz is elkauzoltak a vendégszerető szabadkai kártársak.

Jönnek a kis emberek. A liliputi színész-társaság, melynek ujvidéki működéséről lapunk mult számában megemlékeztünk, legközelebb ellátogat városunkba is. Ide iktatjuk a tagok névsorát és „nagyaságát“: kisasszonyok: Sturm 19 éves 88 cm., Jäger 21 éves 87 cm., Mignon 22 éves 102 cm. magasságu; urak: Walter 21 éves 104 cm., Fischer 20 éves 105 cm., Ebert 24 éves 98 cm., Wolf II. 25 éves 99 cm., Wolf I. 35 éves 104 cm., Jürgens 21 éves 104 cm., Ursul 33 éves 100 cm. magasságu. Aki érdeklődik a különlegességek iránt, az bizonytal nem fogja elmulasztani e kedvező alkalmat, mely még hozzá pompás mulatságot is ígér. — Az ideérkezés napja, melyet falragaszok fognak a közönség tudomására hozni, még nincs megállapítva. Kiváncsian várjuk a kis emberek előadását.

Értekezlet. A Baja-Zombor-Ujvidék közt építendő vasút ügyében folyó hó 14-én Hódásghon, népes értekezlet tartott, melyre a következő községek küldtek képviselőket. O-Sztaár, Bresztovac, Dorozslo, Rač-Militics, Filipova, Hódásgh, Parabut, Lality, Pivnica, Paraga, Bács, Bácsujfalu, Szilbás, Kulpin, Bulkesz, Petrovác, Piros, Veprovác, Gajdobra, Német és Uj-Palánka. Az uradalmak közül az ó-futtaki gróf Chottek-féle volt képviselve. Az értekezleten Schmausz Endre alispán elnökölt, ki ezen vasutvonal fontosságát hosszabb beszédben méltatta a mi nagy hatást keltett és a jelenlétüket kiváló lelkesült hangulatra ragadta és elosztatta azt a megérthetetlen közönyt, mellyel egy-két község e vasutvonal iránt eddig viseltetett. Az értekezletben részt vett a kerület országgyűlési képviselője: dr. Vojnits István is. Végül megjegyeztük, hogy az építendő vasutra Hódásgh községe 30,000 frt pénzt és 2 hold földterületet ajánlott fel.

A levéltitok védelme. Baross Gábor kereskedelemügyi miniszter a levéltitok megóvása érdekében

közlebb a közetkező rendeletet intézte a zombori posta-
hivatalhoz és a többi posta- és távirada hivatalokhoz:
„Megfontolt, hogy egy fél saját levele után a postahivatal
levelezésében levő levélhordónál tudakozódván, ez alkalmi-
legényekből kifolyólag annak kellemetlenségét okozott.
A kir. posta- és távirada hivatalok gondoskodjanak, hogy
a levélhordók a hivatalban csak az e céra kijelölt oly
helyeken érintkezzenek az őket kereső felekkel, ahol más
leveleket, vagy postaküldeményeket nem láthatnak, ugy-
an a levélhordók kellően biztosítva legyen. Baross s. k.“

Dr. Röder fogorvos. Ily nevű ur látogatta
meg tegnapelőtt szerkesztőségünket s annak közlésére
kért fel, hogy ő egynehány hétig Zomborban fog tar-
tozkodni s fogászati műtéteket szándékozik végezni.
Barosságáról s különösen az általa használt fogemelőről
a P. Lloyd is dicsérettel emlékezik meg. Városunk több,
a fogászatban specialista orvossal dicsekedhetik s így
nem tudjuk, fel fogják-e Röder t a paciensek keresni.
Röder ur, ki állítása szerint Budapesten folytat praxist,
mit mondja, azért látogatja meg a vidéki városokat,
hogy nevet ismertté tegye.

Roncsoló toroklob. Mint apatini levelezőnk
írta, a roncsoló toroklob (diphtheritis) Apatinban nagy-
mértékben, járványoszerűen fellépett s napról-napra kimé-
létlenül szedi áldozatait.

Halálozás. Stumpfögger József rác-militárius ta-
bornagy, a hó 13-án helyezték a rác-militárius temetőben
nagy közönség részvételével, örök nyugalomra.

Szerep dezentorok. Közeli vagyunk Szerbiához;
az ottani szökésnek induló katonák nagyrészt idevetőd-
nek a mi megyénkbe. Zimonynál lépik át a határt, ott
szigorúvizit kapnak s azzal jönnek tovább, ki merre
lát, szerencsét próbálni. Bizonyosan föltűnt már többek-
nek, hogy pl. az itt épülő honvédelmi katonai is valami
különös uniformisban lévő napszámosok dolgoznak. Szerb
katonaszökevények azok. Az első ilyen uniformist akkor
látottuk itt, a mikor Natália királynét Belgrádból ki-
utasították. Egy egész század katonaság támadt neki a
határára, hogy megakadályozza a királyné erőszakos
elhagyását a szerb területéről. A századra kemény
büntetés várt volna, a legkeményebb, a mi katonát érhet;
mit volt mit tenniük hát, mint megszöknü. Az egész szá-
zad — tisztstül — átszökött a határon s akkor jelentek
meg az első ilyen szerb katonák munkások nálunk is.
Intelligens fia sok volt közöttük s azok is beálltak téglát
és máltort hordani, a míg a szerencse újra mosolyog
reájuk. Es azóta mindegyre szökdönek át szerb kato-
nák a határon s minduntalan találkozunk velök a
munkát keresnek. — A szökésekről egyik fő-
városi napilap is megemlékezik s a következőket írja:
szeptember elsején Nisből, melynek környékén most
a szerb hadgyakorlatok folynak, öt szerb katona de-
zertált és 12-én Zimonyba szökött át. A vezetőjük
egy kaplár, a ki azt állítja, hogy ő és társai a rossz
bánásmód miatt szöktek meg s hogy még nyolevan ember
dezertált a táborból. A dezentorok keservesen pa-
naszkodtak, hogy a szerb seregben a szolgálattűrhetlen;
átszökött csak az lehet, a ki a tisztet megvesztegeti,
különben a szolgálattűrhetetlen és a bánásmód brutális. A
szökevények többnyire középiskolát végzett ifjak. Azt
állítják, hogy Bulgáriából is szökött át naponta 10—20
katona Szerbiába; félnek a háború kitörésétől.

Egy milánói kereskedő. Müller Jánosnak,
a ki különben Sztanisits fia, Milánóban nagyobb keres-
kedése van. Ezt a, most már olasz honpolgárt örökbe
fogadta valami Trenk nevű — természetesen — gazdag
ember s ennek nevet akarja Müller is fölvenni. Az olasz
király már megengedte neki a „Trenk“ nevet előnév
képen használni s ezt az engedélyt most Sztanisitson,
vagyis a milánói kereskedő régi illetőségi helyén is
megkell hirdetni. Evégből a minisztérium utján a hirdet-
mény le is érkezett a megyéhez s az a napokban Sztan-
isitson ki is fog függesztetni.

Agonyomta a föld. Horváth Ferenc ke-
resztúri szolgaleány földet hordott a napokban a falu
vegen lévő agyaggödörből. A gödört részben meredeken
ásták ki s itt, a meredek fal mellett asott Horváth
Ferenc is, a mikor egyszerre beomlik az a rész s az
szonyu földtömeg maga alá temette őt. Mire kiásták a
szerecsentel, már meg volt halva.

Furfangos gonosztévő. Megirtuk a multkor,
hogy Pality István csantavéri fiatal parasztleány a
napokban deltatban elment hazulról és este sem jött
meg. Másnap reggel a szántóföldön dolgozó munkások
vittek meg őz. anyjának a szörnyű hírt, hogy fia meg-
gyilkolva fekszik a kukoricaföldön. A csantavéri cse-
ndőség a gyilkost egy Pletikoszits Pál csantavéri fiatal
ember személyében már elfogta. A gyilkos beismerte,
hogy Palityt kicsalta a kukoricásba és ott revolverrel
belötte: a revolvert — vallotta tovább — a gyilkosság szin-
helyen eldobta a kukorica közé. Hogy a fontos bűnjelt
megkeressék, a csendőrök kivették a gyilkost a ku-
koricaföldre. Itt aztán, a míg a csendőrökkel együtt a
revolvert kereste, fölhasználva a kedvező pillanatot, el-
tűnt a végeláthatatlan kukoricásban. Keresték, de a ku-
tatas hiába való volt.

Tűz. Folyó hó 14-én az esti órákban Hódságh
község jegyzői irodájában eddig ismeretlen okból tűz
tört ki s csak is az önkéntes tűzoltóság gyors kivonu-
lásának köszönhető, hogy nagyobb mérvet nem öltött.
A kár jelentéktelen.

Szerkesztőváltozás. A „Bácskai Gazda“ című
megyei érdekű gazdasági lap szerkesztését Tóth Lajos
vette át.

Megsemmisített választás. Említettük annak
előjén, hogy az ókanizsai pénztáros választást a megye
törvényhatósága nem hagyta jóvá. Most a belügyminisz-
terium is jóváhagyta a megyének e határozatát.

Katonai öngyilkosságok statisztikája.
Longuet francia katonasorvos nagyon érdekes statisztikai
kimutatást közölt az európai hadseregekben előforduló
katonai öngyilkosságokról. A kimutatás szerint az osz-
trák magyar hadseregben 149; a német hadseregben 67,
az olasz hadseregben 40, a francia hadseregben 29, a
belga hadseregben 24, az angol hadseregben 23, az
osztrák magyar hadseregben 20 és a spanyol hadseregben végre
14 öngyilkosság esik minden 100,000 emberre. Az
osztrák magyar hadsereg tehát az összes európai had-
sereg fölött áll — öngyilkosságok dolgában.

Városi ügyek.

Rendkívüli közgyűlés. Zombor sz. kir. város
törvényhatósági bizottsága ma, 18-án, d. u. 4 órakor
rendkívüli közgyűlést tart, melynek egyedüli tárgyát a
bor-, sör-, hus- és cukorfogyasztási adóknak az 1892—94.
évekre leendő bérléte iránt hozandó határozat fogja ké-
pezni. Ugyan e tárgyat a gazdasági és pénzügyi bizott-
ság a ma délelőtt 10 órakor tartandó ülésében fogja
előzetesen tárgyalni.

Jóváhagyás. A közbiztonsági szabályrendeletet
a belügyminiszter jóváhagyta és így rövid idő múlva
vágóhidunk teljesen használatba fog vétetni.

Járdák. Azon háztulajdonosokat kiknek járdái
rossz karban vannak vagy egyáltalán hiányzanak, a
városi tanács felhívta, hogy azokat október 15-éig állít-
sák helyre, minthogy különben azok az ő költségre
hatóságilag fognak elkészíttetni.

Bezárt iskolák. A Szelenecse-városrészi isko-
lát a napokban bezárták, mert a gyermekek között
pusztit a difteritisz.

Legtöbb adót fizetők névjegyzéke. Zom-
bor szab. kir. város igazoló választmánya által ezennel
közírtté tétetik, hogy ezen igazoló választmány a jövő
évi legtöbb adót fizetők névjegyzékének összeállítására,
illetőleg kiigazítására végezt nyilvános üléseit 1891. évi
szeptember hó 24-én, 25-én és 26-án délutáni 3-tól 5
óráig a városház tanács termében fogja tartani. Erről
mindazok, — a kik az 1886. évi XXI. törvények 26.
szakasza értelmében az összes állami adójuk kétszeres
számítását kívánják igénybe venni, — azon hozzáadás-
sal értesítettek, hogy a fenti napokban személyesen
vagy írásban jelentkezzenek, és jogosultságukat igazolják,
különben az idézett törvény 27. §-a értelmében az adó
kétszeres beszámításának kedvezményétől ezen alkalom-
mal elesnek. Egyben felhivatnak azok is, a kik más
törvényhatósági bizottságnak tagjai, hogy az ülések
tartama alatt nyilatkozzanak, vajjon ebbeli jogukat Zom-
bor szab. kir. város törvényhatósági bizottságában ki-
vánják-e gyakorolni?

Megyei élet.

Ó-Kanizsa, szept. 13.

Műkedvelők szini előadása.

A siker ösztönöz, buzdit, bátorit s erőnknek ki-
fejtésében hatalmasan támogat. Az orvos, kinek első
páciense nem vándorolt ki a temetőbe, merészebb ope-
rációkat is véghez visz, még pedig sikerrel; az ügyvéd,
ha legelső kliensét megmentette a címeres akasztófától,
később még a legnagyobb gonoszt is ártatlan bárány-
kának tudja feltüntetni; — és a színész, ha első fellépé-
tével nem fitymálták ki s nem bántotta annyira az a
híres „lámpaláz“, a mely már sok embert a legkritikusabb
pillanatban lepett meg, ép úgy mint az egyszerű bírót
alsó Bácskában, ki dacára annak, hogy nem igen be-
szélte jól Schillernek zengetes nyelvét, — hanem annál
jobbán fordította azt, — nem engedte volna egy kroko-
dilusért, hogy más üdvözölje a községbe bérálni jött
bold. Haynaldot s csak a címig vergődött el ilyen for-
mán: „Seiner Excellenc“ és erre rémségesen nagyokat
gondolt, de azok a gondolatok csak nem akartak kijönni
s végre is Oméltósága segítette ki illetékesen: „Meg
vagyok győződve a szívélyes fogadtatásról, köszönöm
azt stb. stb.“ — akkor még ha műkedvelő is — hogy
nagyot ne mondjak — egek ostromol s majd kacajra
ragad bennünket s neveltink mint Demokritos, majd
sirunk Heraklitossal, a mint az az ármányos színész
akarja...

A „Bácskai“-ban közöltetett az ókanizsai műked-
velőknek augusztus 30-án megtartott sikerült előadása,
melyben legfellebb némely kezdőnél volt némi kívánni
való, — most hogy szept. 13-án szinre került Berezik
Árpád 1 felv. „Bákirálynő“-je és Lintau-Bánfalvi „Mi-
kor a szakácsné beteg“ 1 felv. vigjátéka, — a kezdők
hozzászólván a közönséghez s másfelől a szereplők
megszaporodván két kitiűnő erővel: Gergey Erzsike k.
a. és Herz Ede földb. urral, oly fenomenális sikert értek
el, a milyent műkedvelőktől nem is mer az ember fia
álmódva remélni.

A „Bákirálynő“-ben Herz oly jól adta a papucs-
hős és urhatnám, nagy pipájú de kevés dohányu Füleki
Belizárt, hogy azt litte a közönség, egy természetes
életképet, családi jelenetet lát; Gergey Erzsike csókolni
és megenni való Jozefin volt, ki melyen átérezte szerepét
Szabó Elemérrrel együtt (Gajó Pista) s ugy ő, mint Te-
mesi Laci (Böresük János), mint Gyarmathi Pista (Kos-
sányi Nándor), valamint Kereszti Ábris (Szabados Dezső)
törölmetszett fess gavallérok voltak, kik a híres statis-
tikus és parti-vadász Fodor Tasszilóval (Ocskai Miklós)
sok derűtséget keltek.

Az aki egyik darabban jól játszik, a másikban
détto. S minthogy a szereplők „Mikor a szakácsné be-
teget“-ben is kevés kivétellel ugyanezen szereplők voltak,
megemlítvén: miszerint ebben a „Zöldhegyi testvérek
szerepeltek s ugyancsak kitétek magukért. Zöldhegyi
Erzsike k. a. igen kívánatos, kedves kis szobacica volt;
Zöldhegyi Anna k. a. pedig bámulatra méltóan adta a
feltékenyt, míg Z. Béla oly ügyesen állította előnkbe
a volt alsó-bácskai felelős őrt, hogy egy szürös atyafi
a kakasülőről így kiáltott le: „Ha csősz nem volnék,
felelős örré szeretnék lenni!“

Egy szóval mindkét darabnak az előadása kivá-
lóan sikerült s ugy a szives közreműködő műkedve-
lőknek, miként Szerdahelyi János műked. társ. első-
nek s Herz Edének, ugy is mint rendezőnek, a közön-
ség köszönettel tartozik az élvezetes estéért, vagy mit
is beszéljék ajszakáért, mert hát előadás után táncviga-
lom következett s ez még inkább hozzájárult ahhoz,
hogy 1891. szept. 13-át a legkedvesebb emlékü nap-
jaink közé számíthassuk.

Laczkó.

Törvénykezés.

A bosszú. Mult évi január hó 16-án a prigle-
vic-szentiváni olvasókör táncmulatságot rendezett s a
rendezésé mellözve az ottani trombitásokat, cigányokat
fogadott fel. E miatt a trombitások bosszút forraltak
a kaszinó tagjai ellen s Berg József trombitás Pfeifer Jó-

zsef tanító nejét, midőn ez gyermeke szoptatása végett
a táncmulatságot elhagyta, egy zsebkéssel orozva meg-
szurta ugy, hogy jó ideig élet és halál között lebegett.

Ez ügyben folyó hó 11-kén volt a végtárgyalás,
s Berg József vádlott töredelmes beismerése alapján két
évi börtönrre ítéltetett, súlyos testi serts büntette miatt.
Az ítélet ellen vádlott felebbezett, ellenben a kir.
ügyész és a panaszos megnyugodtak.

Undok bűn. E. A. ó-sztapári legény K. A. 9
éves gyermekek a legundokabb bünt követte el.

Közgazdaság.

A kerületi segélypénztárak szervezése
tárgyában a kereskedelemügyi miniszter valamennyi ma-
gyarországi kereskedelmi és iparkamarához a követ-
kező felhívást intézte: Az 1891. XIII. t. c. 30. §-a ér-
telmében a kerületi betegsegélyző-pénztárak száma, te-
rületé és székhelye rendeleti uton állapítandó meg.
Miután pedig a pénztárak számát, területét és székhelyét
még a törvény életbelépte előtt kívánom megállapí-
tani, ennél fogva a beosztási tervet azzal a felhívással
küldöm meg a kamarának, hogy a tervezett beosztás-
nak a kamara területét illető részére nézve tegyen
hozzám véleményes jelentést. Véleménye nyilvánításánál
a következő mozzanatokat tartsa szem előtt. A terve-
zeten az alkalmazottak rovata alatt foglalt számok az
országos statisztikai hivatal által a legújabb népszám-
lálás eredményéből egybeállított adatokon alapszanak,
de ezen számokban nem foglaltatnak a bányászat, ko-
házat s a közlekedési vállalatoknál alkalmazottak, mert
az előbbieket a bányatársulások, az utóbbiak pedig a vál-
lati betegsegélyző-pénztárak tagjait fogják képezni.
Ez adatok esetleges ratifikációját ezuttal nem kívánom,
mert a kerületi pénztár tagállománya csakis a pénztár
tényleges megalakításakor fog kitűnni, és a tervezeten
felvett létszám inkább csak tájékozással szolgál, annál
is inkább, mert az említett pénztárakon kívül létező
egyéb pénztárak is, mint az ipartestületi, gyári és vál-
lati, valamint a magánegyesületi alapon létesülő pénz-
tárak szintén egy nagyobb tömeget fogják elvonni a
tervezeten említett alkalmazottaknak. A kerületi pénz-
tárak székhelyeinek megállapításánál főleg arra kívánok
figyelemmel lenni, hogy az egyes pénztárak, az azok
fentartására és üdvös működésére szükséges számú ta-
gokkal birjanak, illetve a munkaadókkal előreláthatólag
sűrűbb érintkezése gazdasági, forgalmi és közlekedési
akadályokba ne ütközzék. Szükségképp fontolóra veendő
az is, hogy vajjon oly pénztárak, melyeknek a tervezet
szerinti területére alig több mint 1000 alkalmazott esik,
nem volnának-e célszerűen valamely, a tervezet szerinti
más szomszédos pénztárhoz csatolandók és mely pénz-
tári székhely volna az ilyképp megállapítandó körzetre
kijelölendő. Nem tévesztendő szem elől, hogy pénztári
székhelyekül is csak oly helyek jelölhetők ki, hol ipar-
hatóság székel, mely a kerületi pénztár megalakításával,
vezetése és ellenőrzésével lesz megbízandó. Oly helyekre
nézve, a melyekben esetleg két iparhatóság székel,
jelölje meg a kamara azt az iparhatóságot is, mely a
fentebbi teendővel megbízandó lenne. A fentebbiekre
vonatkozó javaslatát legkésőbb f. év szept. 20-ig annál
is inkább terjeszse föl hozzám, mert ellenkező esetben
addig, míg a gyakorlat más beosztást indokolttá nem
fogja tenni — belügyminiszter ural egyetértőleg meg-
állapítandó beosztáshoz ragaszkodnom kellene és a ka-
mara netalán elkészt javaslatait figyelembe nem ve-
hetném. Baross, s. k.

Naptár. Szeptember.

Havi és heti nap	Katholikus naptár	Protestáns naptár	Görög-orsz naptár
18 Pént.	V. Tamás	Titus	6 Csod. Mihály
19 Szom.	Szilárdka	Szilvánia	7 Szózon vt.
20 Vas.	D 18 Euszt.	D 17 Tr. F.	8 F 13 Kisassz.
21 Hétfő	Máté ap. és ev.	Máté ap. és ev.	9 Joakh., Anna
22 Kedd	Móric vt.	Mór	10 Menodóra

Felelős szerkesztő:

Dr. BALOGHY ERNŐ,

köz- és váltó-ügyvéd.

Laptulajdonos és kiadó

BITTERMANN NÁNDOR.

HIRDETÉSEK.

5655. szám.

kig. 1891.

Pályázat.

Bács-Bodrogh vármegye Bulkesz községében
leköszönés folytán üresedésbe jött s 300 frt évi
fizetéssel ellátott gyalogrendőrvetető állásra ezen-
nel pályázatot nyitok.

Felhívom pályázni öhajtókat, hogy kérvé-
nyeiket — melyek korukat, magyar honpolgár-
ságukat, nyelvismeretüket, erkölcsi magavisele-
tüket, testi épségüket s eddigi szolgálataikat igaz-
oló okmányokkal szerelendők fel — f. évi szept-
ember hó 20-ig Bulkesz község elüljáróinál
nyujtsák be.

A megkivántató ruházatot a megválasztandó
rendőrvetető sajátjából lesz köteles beszerezni.

Kiszolgált altisztek, s volt csend- és rendőrök
előnyvel fognak birni, s esetleg fizetésük meg-
javítására is számíthatnak.

Palánkán, 1891. szeptember hó 1-én.

CSUPOR GYULA,
főszolgabíró.

RÖDER M.

gyakorló-orvos és specialista-fogorvos,
BUDAPESTI
fogorvosi műtermét

rövid időre Zomborba helyezte át. Elvállal minden a fogorvosi szakba vágó gyógykezelést; mint foghuzást, fogtömetést, új fogak vagy egész fogsorok készítését, melyek a legújabb módszer szerint készítve, a természetes fogakat híven utánozzák, valamint az általa szerkesztett gyökéremelővel a legapróbb gyökereknek is fájdalomtalan eltávolítását, úgy a legkülönbözőbb szájbajoknak racionális kezelést.

Lakik: „Vadászkürt“ 7-ik szám. 2-1
Rendelési idő: délelőtt 8-12-ig, délután 2-6-g.

Jegyzői gyakornok kerestetik.

Kis-Kér község jegyzői irodájában egy némi gyakorlattal s kellő előképzettséggel bíró gyakornok azonnal alkalmazást nyerhet, alkalmazhatósága s szorgalmához mérten felemelhető havi 20 frt fizetés mellett.

Ajánlkozások alulirt jegyzőhöz intézendők. A német nyelv ismerete feltétlenül szükséges. Kis-Kér, 1891. évi szeptember 10-én.

Krób Pál,
jegyző.

3-2

Tanítói pályázat.

A karavukovai közs. iskolánál leköszönés folytán megüresedett tanítói állásra **jövő hó 20-áig** pályázat nyitattik.

Az állás javadalma 204 forint készpénz a községi pénztárból, 11 kataszt. hold szántóföld adótelherrel, szabad lakás és házi kert.

Pályázni kívánók kellően felszerelt folyamodványukat a fent jelzett határnapig a közs. iskolaszékre címezve alulirothoz küldjék.

Karavukova, 1891. évi szeptember 16-án.

Turnovszky Rezső,
plébános és vál. iskolaszéki elnök.

34. szám.

1891.

Árlejtési hirdetmény.

„A zombori iparosok készítményeinek árusarnoka mint szövetkezet“ közgyűlése, a szövetkezet céljaira egy 11-40 m. széles és 26-60 m. hosszú csarnok építését határozván el, felhívják a vállalkozni szándékozók, hogy zárt ajánlataikat **f. évi szeptember hó 29-én déli 12 óráig** a szövetkezet irodájában (Trefort-utca 217. sz.) nyújtsák be.

A vállalkozni szándékozók tartoznak az előirányzott 5000 frtnyi összegnek 10%-át bánatpénzzel letenni.

A tervek és feltételek a szövetkezet irodájában a hivatalos órák alatt betekintheők.

Kelt Zomborban, 1891. szeptember hó 15-én.

Karcher Károly, Krizmanits Imre,
titkár. aligazgató.

Vendéglő átvétel.

Van szerencsém értesíteni az igen tisztelt közönséget, hogy helyben, a vásártéren, Pekánovits Sándor-féle házban levő s a

Vörös ökörhöz

cimzett vendéglőt átvettem, ujonnan berendeztem és megnyitottam.

Az igen tiszt. vidéki vendégek kényelmére éjjeli megszállásra alkalmas szobákat rendeztem be, a legkényesebb igényeknek is megfelelő izléssel.

Legfőbb kötelességemnek ismerem, mint eddig is, állandóan kiválóan jó italokról és ételekről gondoskodni.

Kosztot hónapszámra úgy a vendéglőmben, mint házakhoz kihordva, igen jutányos áron adok.

A nagyérdemű közönség szives pártfogását kérve, maradtam.

Zombor, 1891. szeptember hó.

Kész szolgálattal
Mikulásko Vilmos,
vendéglős.

3-1

Heindlhofer Róbert Zomborban.

Keil Alejos-féle

Padlózat-fénymáz

Bécsből

(Glasur)
legkíméletesebb mázolószert puha padló számára. 1 nagy palack ára 1 frt 35 kr.,
1 kis palack ára 68 kr.

Viaszk-kenőcs

8-6
legjobb és legegyszerűbb becsiszoló-szer kemény padló számára, 1 köbűg ára 68 kr.

Mindenkor kapható:

Heindlhofer Róbertnél Zomborban.

Árlejtési hirdetmény.

A keresztur-verbázi lecsapoló társulat elnöksége részéről közhírré tétetik, hogy a társulati főcsatorna és a péklai ág alapos tisztításának, illetve mélyítésének biztosítására **f. évi szeptember hó 26-án d. u. 2 órakor** Kulán a község ház tanácstermében nyilvános szóbeli árlejtést tart.

A 3300 frtban előirányzott munkálatokra 10% teendő le bánatpénzzel.

A munkálatokra vonatkozó részletes tervek, feltételek s egyéb okmányok Kulán Cséber János rétmester urnál bárki által megtekinthetők.

A munkaidő, az egész munka teljes befejezésére, 1892. évi március 15-ig állapították meg. Minden elmulasztott nap után a még hátralevő munka árának 1%-a, mint kötbér le fog vonatni.

Minden teljesen elkészített 4000 folyóméter után járó összeg vállalkozónak a társulat pénztárából ki fog utalványoztatni.

Vállalkozó óvadéka csak a munkálatok sikeres felülvizsgálata után fog visszafizettetni.

Kelt Kulán, 1891. évi szeptember hóban.

RÁCZ GYÖRGY,
társulati elnök.

4220. szám.

kig. 1891.

Pályázati hirdetmény.

Bács-Bodrogh vármegye topolyai járáshoz tartozó Topolya községben üresedésbe jött irnoki állás betöltése céljából ezennel pályázat nyitattik.

Ezen állás javadalmazása 300 frt. Felhívattak a pályázni szándékozók, hogy sajátkezűleg írt, megyei 817 közgy. ex 1886. sz. szabályrendelet 9. §-a értelmében felszerelt kérvényeiket **hosszám f. évi október hó 10-ig** annyival inkább nyújtsák be, mivel később érkező kérvények figyelembe nem vétetnek.

A választási határnap utólag fog kitűzteni. Topolyán, 1891. szeptember hó 14-én.

Főszolgabíró szabadságon:
MEZEY IMRE,
szolgabíró.

3-1

Árverési hirdetmény.

A zombori kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a zombori kereskedelmi és iparbank végrehajthatónak Krisztmann János végrehajtást szenvedő elleni 55 frt 29 kr. tőkekövetelés és járuléka iránti végrehajtási ügyében a zombori kir. törvényszék területén levő, Sztanisics községben fekvő, a sztanisicsi 1658. sz. tjkvben A. I. sorsz. alatt foglalt s Krisztmann János nevén álló 96. hr. s 85. ö. i. sz. házra és 772 □ öl beltelekre, a C. 1. sorsz. a. özv. Opancsár szül. Szellakor Jula javára bekebelezett élet-hossziglani haszonélvezeti jog fentartásával, az árverést 429 frtban ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az **1891. évi október hó 13-ik napján délelőtt 10 órakor** Sztanisics községében tartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul is eladhatni fog.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10%-át készpénzben, vagy az 1881 ik évi LX. törvénycikk 42-ik §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi nov. 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszeri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. c. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Zomborban, 1891. évi július hó 24. napján.

A zombori kir. törvényszék mint telekk. hatóság.

Ráics Lyubomir,
kir. törv. bíró.

Zombor, 1891. Bittermann Nándor könyv- és könyvnyomdájából.

5675. szám.

kig. 1891.

Pályázat.

Bács-Bodrogh vármegye Paraga községében üresedésben levő szülésznői állásra, mely évi 20 frt készpénz fizetés, s minden szülési eset után 2 frt díjazással van egybekötve, ezennel pályázatot nyitok.

Felhívom pályázni óhajtókat, hogy szabályszerűen felszerelt folyamódásaikat **f. évi szeptember 27-ig** hozzám nyújtsák be.

Palánkán, 1891. szeptember hó 3-án.

CSUPOR GYULA,
főszolgabíró.

3-2

5675. szám.

kig. 1891.

Pályázat.

Bács-Bodrogh vármegye Szilbás községében üresedésben levő szülésznői állásra, mely 50 frt évi fizetés, s minden látogatás után 4 kr. díjazással van egybekötve, ezennel pályázatot nyitok.

Felhívom pályázni óhajtókat, hogy szabályszerűen felszerelt folyamódásaikat **f. évi szeptember 27-ig** hozzám nyújtsák be.

Palánkán, 1881. szeptember hó 3-án.

CSUPOR GYULA,
főszolgabíró.

3-2

Emaile-zománc festészet
szükséges festékek, minták és egyéb hozzávalók, Zomborban csakis
SCHÖN ADOLF
könyv-, papir- és zeneműkereskedésben kaphatók.
A rajz és festészet minden előismerete nélkül, bárki is a legdiszesebb tárgyakat készítheti el.
A cserepeket festés után nem kell égetni.

Tanítói pályázat.

Rác-Militicsen egy német-magyar tanítványi róm. kath. jellegű tanítói állásra pályázat nyitattik.

Ezen állás évi javadalmazása a községi pénztárból havi előleges részletekben fizetendő 400 frt és 50 frt lakbér, esetleg szabad lakás. melyért a megválasztandó a vasárnapi és ismétlődő iskolát is köteles tartani.

A felszerelt folyamodványok **f. évi szeptember 29-ig** az esperesi hivatalhoz Prigl.-Szt. Ivánra (Bácsmegeye) küldendők.

Rác-Militics, 1891. szeptember 15-én.

3-1 **Az iskolaszéki elnökség.**

6731. szám.

kig. 1891.

Pályázati hirdetmény.

Keresztur községben megüresedett, előleges havi részletben fizetendő 300 frttal javadalmazott községi irnoki állás betöltése céljából pályázatot hirdetek és felhívom a pályázni kívánókat, hogy szabályszerűen felszerelt s nyelvismereteiket is igazoló pályázati kérvényeiket **hosszám évi szeptember hó 28-ig** benyújtsák.

Kulán, 1891. évi szeptember hó 12-én.

Főszolgabíró h. t.

TUKACS FABIÁN,
t. szolgabíró.

2-1

Ház eladás.

Zomborban, az Erzsébet-köruton a 101. sz. a. lévő volt Bayer-féle ház, szabad kézből azonnal eladó.

A feltételek ugyanott megtudhatók.

3-2

A tulajdonos.

táncv. első s. alkalm. miről. cikkbe. táncfü. 100